

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

„Korteszbeszéd.”

(P. C.) Az érdekes ellenzéki koalíciónak egyik legbuzgóbb sajtóbéli szekértolója gróf Tisza István programbeszédét korteszbeszédnek nevezte. Hát jó, elfogadjuk, amennyiben az ország javára szolgáló, részben a megvalósulás útján haladó, részben kilátásba helyezett tények felsorolása korteszbeszéd, akkor a miniszterelnök programbeszédé csakugyan korteszbeszéd volt, hatalmasabb, mint bármely kótyagos kortesz borizú, a könnyen elámítható választók fogyatékos intelligenciájára számító szavalása. Ha okokkal, érvekkel, a meggyőződés erejével hatni lehet a választó közönségre, akkor ez a beszéd nagyobb hódítást kell hogy tegyen a választók soraiban, mint a korteszek egész hada tenni képes lenne.

A miniszterelnök programbeszédének tartalma oly gazdag, hogy e beszéd még hosszú ideig bőséges anyagot nyújt a fejtegetésre s kimerítve még mindig nem lesz és amit az kilátásba helyez, dicsőségére szolgálna a kormánynak, ha annak csak egy részét megvalósíthatná.

Tisza István gróf politikai pályafutása alatt számtalanszor bebizonyította, mily alaposan érti a gazdasági problémákat, különösen hazánk sajátos viszonyaira való vonatkozással. Érthető tehát, hogy beszédében, mely kiterjedt ugyan az állami élet majd minden terére, mégis behatóbban foglalkozott a vámterület kérdésével. Amit e tekintetben mondott, oly ellenálhatatlan meggyőző erővel teljes, oly élesen belevilágított e kérdésbe, hogy az immár mindenki előtt tisztán áll s az önálló vámterület még legfanatikusabb híveit is arra kellene hogy indítsa, hogy legalább újabb megfontolás tárgyává tegyék a kérdést, a vámterület közösségének híveit pedig csak megerősítette, s ha voltak kételkedők, megnyugtatta elhatározásukban.

A külön vámterület gondolatának hódítását a miniszterelnök annak tulajdonítja, hogy évek óta tart már a bizonytalanság, mely káros a gazdasági viszonyokra és hogy e hosszú idő alatt szabadon folyt az agitáció a külön vámterület mellett, míg az ellenérveket nem lehet kellő nyomatékkal előadni a magyar álláspont gyöngítése nélkül.

Egyszerű számokkal, világosan, mindenki által könnyűszerrel megérthetően magyarázta meg aztán Tisza István gróf, hogy a vámsorompót felállításával nem lehet izmos ipart teremteni, hogy egy életképes, tartósan viruló magyar iparnak alapfeltétele a magyar társadalom erős, fokozott fogyasztási képessége. E társadalom tulajnyomó nagy részének fogyasztási képessége pedig ma is a mezőgazdaság sorsával van összekötve. Ha most mezőgazdasági terményeink számára biztosítani akarjuk a külföldi piacot, ezért cserébe kell adnunk a külföldi iparcikkek számára a magyar piacot. Hát akkor mi lesz a hazai ipar pártolásával? Mert vagy védővámokat állítunk fel, hogy ipart teremtsünk, de ekkor le kell mondanunk arról, hogy előnyöket biztosítsunk nyersterményeink számára, vagy biztosítjuk mezőgazdasági cikkeink kivitelét, de ekkor meg mondjunk le az iparpártolásról, sokkal inkább, mint ma, mikor annak csak az osztrák versenynyel kell megküzdnie.

De ha sikerülne is nyersterményeink számára a külföldi piacot biztosítani és e mellett a hazai piacot is megvédeni a hazai ipar számára, a legkedvezményezettebb klauzula illuzóriussá tenné azokat a kedvezményeket, melyeket a külföldön nyersterményeink számára biztosítottunk, mert ama klauzula arra kötelezi a szerződő államokat, hogy ugyanazokat a kedvezményeket, melyeket mi élvezünk, megadják a többi szerződő államoknak,

tehát nyersterményekben legerősebb versenytársainknak is.

Reánk nézve csak oly kedvezmények birnak értékkel, melyeket csak mi élvezünk, melyek kizárólagosak, ezt pedig csak a közös vámterülettel érhetjük el.

Ezt a brilliáns okfejtést ajánljuk a jelszavakkal dobálózó politikusok szíves figyelmébe, mutassák meg az éremnek ezt az oldalát is egyszerű hallgatóinknak, hogy tisztán lássanak. De ily roppant horderejű kérdést, mint a külön vámterület, jelszónak használni, már nemcsak nem fair play, hanem menthetetlen könnyelműség.

Választási mozgalmak.

Szabadka központi választmánya ma tartotta meg ülését, melyen a választás határnapján folyó hó 26-dikát tüzték ki. A szavazás reggel 7 órakor kezdődik.

A választási helyiség az első kerületben a beltéri elemi iskola, a második kerületben a főgimnázium.

Az első kerület választási elnöke *Békeffy Gyula* dr., helyettese *Bóbits József* dr. Ezen kerületben az I. szavazatszedő bizottság elnöke *Békeffy Gyula* dr., helyettese *Vojnits T. Dezső*; a II. szavazatszedő bizottság elnöke *Bóbits József* dr., helyettese *Piller Artur* dr. Jegyzők: *Milassin József*, *Hubay Gyula*, helyettesek *Vojnich Andor*, *Weisz*. A választások sorrendje az I. szavazatszedő bizottságnál a következő: IV. kör, szegedi szőlő, Radonovác, Zobnaticza, Vámtelek, Tavankut, majsai szőlő, III. kör.

A II. szavazatszedő bizottságnál: II. ker., Kelebia, Györgyény, Tompa, Halasi-ut, I. kerület.

A második kerület választási elnöke *Flatt Viktor* dr., helyettese *Dembits Lajos* dr.

Az I. szavazatszedő bizottság elnöke *Flatt Viktor* dr., helyettese *Rieger Mihály*.

A II. szavazatszedő bizottság elnöke *Dembits Lajos* dr., helyettese *Rádics Péter* dr.

Jegyzők: *Atapfy István*, *Schön Manó*; helyettesek: *Schwimmer Samu*, *Varga József*.

A választások sorrendje az I. sza-

vazatszedő bizottságnál: VII. kör, Ludas, Verusics, buckai szőlők, napkeleti és napnyugati ugarok, V. kör.

A II. szavazatszedő bizottságnál: VIII. kör, Sebesics, Nagyfény, Bajai szőlő, VI. kör.

Az I. kerületi egyesült ellenzék ma délután tartotta meg jelölő ülését a Vas Ádám-féle sörcsarnokban. Egyhangulag *Varga Károlyt* jelölték. A jelölés után azonnal megalakult a szervezőbizottság is, melynek elnöke *Mokossai Mátás* lett, jegyzője *Reisner Lajos* dr. A pártiroda a *Szemmári-féle* vendéglő lesz. A jelölés után *Varga Károlyhoz* mentek és felkérték őt a jelöltség elfogadására.

Mint a „Budapesti Hírlap” írja: Szabadka város második választókerülete csantavéri *Törley József* budafoki pezsgőgyárost jelölte.

A választópolgárok husztagu küldöttsége tegnap délelőtt tisztelgett *Törleynél* s fölkinálta neki a jelöltséget. A küldöttségben képviselve volt a második választókerületbe tartozó V., VI., VII. és VIII. városi kerület, meg a négy kültetki kerület polgársága, nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül.

Janiga János dr. vezette a küldöttséget, a melyben résztvették: *Nagy Ferenc* építési vállalkozó, *Fuszán-ger Béni* vasuti főtisztviselő, idősb *Gálffy György* és ifj. *Gálffy György* gyógyszerészek, *Ruttkay László* igazgató-tanító, *Singer Bernát* dr. rabbi. *Polyákovics János*, *Matkovics Károly*, *Szkenderovics Mihály*, *Szkenderovics Alajos*, *Mikovics Dániel*, *Pércsics Ernő*, *Kernyánszky J. Mitó*, *Slifka István*, *Kuluncsics Bódó*, *Gönczöl Béla* és *Törley Gyula* földbirtokosok, *Freidenberg Zsigmond* fakereskedő, *Rieger Mihály* kereskedő.

Janiga János dr. mint Szabadka város szülöttét üdvözölte *Törley Józsefet*. Bárminő program alapján megválasztják, ugymond, mert ők nem politizálni jöttek, hanem jöttek a munka emberéhez. A program nekik *Törley* multja, sikeres közgazdasági működése, a melylyel egy magyar iparágat, egy hatalmas gyárat fölvirágoztatott. Ők is a munkát akarják s ezért vannak bizodalommal *Törley*hez. Minden képviselőválasztáskor megkinálták őt a mandá-

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" parafas 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyáruháza
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" parafas 1000 " 2 " 80 "
Prima, Igen finom 100 " 3 " 32 "
" " 1000 " — " — "

tummal, de nagy szerénységgel mindig elhárította magától; most kéri, fogadja el a jelöltséget, mert talán mégis csak remélhető, hogy a közjogi harcok elülnek s akkor különösen nagy szükség lesz az olyan emberekre a parlamentben, — mint Törley, a ki méltó módon szaporitaná annak a kevés törvényhozónak a számát, a kik szaktudással szólnak hozzá a közgazdaság oly fontos s eléggé soha meg nem becsülhető kérdéseire.

Törley József válaszában kijelentette, hogy örömmel elfogadja a jelöltséget pártonkívüli programmal. Az ő programja rövid, de világos s azért pár szóban is kifejezheti. Eddig sohasem foglalkozott politikával, csak közgazdasággal. Az is a meggyőződése, hogy nem annyira a közjogi politikára, mint inkább közgazdasági alkotásokra van szüksége az országnak. A Széchenyi programját vallja, azt, hogy ha a nemzet gazdaggá lesz, a függetlensége magától is megéri s azért kár minden pillanatért, amit közjogi vitákra fordítunk. Fél századnál régebb idő óta gyakoroljuk a Széchenyi tételének megfordítottját: a függetlenségünk kiviásával akarunk gazdag, hatalmas ország lenni. S gazdagok lettünk-e? Még csak függetlenek sem! Ez a fél század gazolja a legnagyobb magyar teoriáját. Azért a hiva ő is ennek a politikának, amely nem is politika, hanem szebb neve van: munka.

Törley beszédét a küldöttség lelkesen megéljenezte s azután a társaság megtekintette a gyártelepet. Délben pompás lakomát adott Törley a küldöttségnek, amelyen Singer Bernát dr. főrabbi köszöntötte föl a képviselőjelöltet, akit, ugymond, mint Szabadka szülöttét, ugyanazok az ideálok lelkesítik, mint Szabadka többi polgárait. Ha már élete pályája elszakította tőlük, visszahozzák őt megint a körükbe, mint képviselőjüket. Törley József megköszönte szabadkai testvéreinek bizodalmit s megfogadta, hogy a zászlót, amelyet most kezébe adtak, hűséggel fogja tartani.

A lakoma után a küldöttség automobilon a pályaudvarra hajtatott s hazautazott.

* * *

A választások határidejét a megyében január hó 27-ére, Ujvidéken 26-ára, Baján 30-ára tűzték ki.

* * *

Prukovics József jelölése alkalmából a következő üdvözlő sürgönyt menesztették a miniszterelnökhöz: A kerényi választókerület szabadelpvűpártja mai jelölő gyűlésén egyhangulag és legnagyobb lelkesedéssel eddigi képviselőjét, Prukovics József urat, Nagyméltóságod hívét jelölte újból képviselőjévé azon biztos tudatban, hogy jelöltünk a jövőben tántorithatlan elhűséggel, fáradhatlan kitartással fogja Nagyméltóságodat a haza, az alkotmá-

nyos jogrend és a parlamenti méltóság helyreállítása érdekében megkezdett hazafias, önzetlen nagy munkájában lelkesen támogatni; amiből bölcs vezetése alatt álló kormányunknak politikai irányát és kormányzati elveit helyesnek ismerjük el, üdvözljük Nagyméltóságodat hazafias küzdelmeiben kifejtett erős munkásságáért. A kerényi választókerület szabadelpvű pártja nevében Heinc Albert elnök, Zsupanszky Milovoj jegyző.

Lapunk t. barátait és olvasóit kérjük, szíveskedjenek bennünket a vidéki választási mozgalmakról tudósítani. Különösen kérjük lapunk elvbarátait, hogy pártjuk minden akciójáról informáljanak bennünket.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Szabadka közigazgatási bizottsága ma tartotta Bezeredy István főispán elnöklete alatt január havi rendes ülését.

Elnöklő főispán megnyitván az ülést Dulich A. Jenő főjegyző bejelentte a bizottság újonnan megválasztott tagjait. Ezután az albizottságok megalakítására került a sor. Ezek így alakultak meg.

A *fényelmi választmányba* megválasztottak rendes tagoknak; Farkas Zsigmond, Gyelmis Gerő, póttagnak Janiga János, az állami kiküldöttekből rendes tagoknak: Sztankovics Györgyöt és Graeff Nikázt, póttagnak Popp Györgyöt.

Gyámügyi II. foku bíróság, megválasztottak rendes tagoknak: Gyelmis Gerő, Purgly Sándor, póttagnak Janiga János; a főispán kinevezi rendes tagoknak: Békeffy Gyulát, Flatt Viktort, póttagnak Kertész Ignácot.

Erdei II. foku bíróság: megválasztottak rendes tagoknak: Regényi Lajos, Flatt Viktor, Purgly Sándor, Vojnich Sándor ifj., választott póttagnak: Farkas Zsigmond, Mamusich Félix, Kertész Ignác, Janiga János.

Erdészeti albizottság: Békeffy Gyula, Regényi Lajos, elnöke Dulich Jenő főjegyző vagy helyettese.

Börtönvizsgáló bizottság. Kinevezettek: Antunovics József dr., Purgly Sándor, Janiga János, Farkas Zsigmond.

Munkásügyi bizottság: I—III. negyedre választott rendes tagok: Békeffy Gyula, Vojnich Sándor, póttagnak: Mamusich Félix, Antunovics József. II—IV. negyedre: választott tag Purgly Sándor, Regényi Lajos, póttagnak: Farkas Zsigmond, Janiga János.

Közuti bizottság: megválasztottak Antunovics József dr., Békeffy Gyula; hivatalból tagjai Sztankovics György, Popp György.

Kezelymi bizottság: Békeffy Gyula, Gyelmis Gerő, Farkas Zsigmond, Kertész Ignác.

Tanító nyugdíjügyi bizottság: Biró Károly, Mamusich Félix, Dulich Jenő főjegyző vagy helyettese.

A megalakulás után a bizottsági tagok eskütelétele következett, mire Vojnich Ferencz I. aljegyző a polgármester havi jelentését olvasta föl, melyet egyhangulag tudomásul vettek.

Vojnich Máté h. polgármester referált ezután az árvaszék mult havi ügymenetéről és az árvapénztár mult havi állapotáról.

Ezután Kertész Sándor főorvos terjesztette be jelentését. A mult

hóban a fertőző betegségek közül a ronsoló toroklob lépett föl több esetben. Uralkodó betegség az influenza volt. A mult évben született 3710 egyén, meghalt 2815 egyén s így a születések száma 895-tel mulja felül a halálozások számát. A mult hóban született 149 fiu 121 leány, összesen 270 gyermek. Meghalt 134 férfi és 120 nő, összesen 254 egyén, s így a születések száma csak 16-tal mulja felül a halálozások számát.

A főorvos jelentése után Szalay Mátyás főkapitány referált mezőrendőri kihágási ügyekben, majd Eberhardt József állatorvos olvasta föl mult havi jelentését, melyszerint a mult hóban az I. állategészségügyi körzetben takonykór, a IV-ben sertésvész állapotot meg. A közbárányon levágott a mult hóban 386 szarvasmarha, 891 juh, 16 bárány, 526 sertés. A két marharakodó állomáson megvizsgáltatott 82 szarvasmarha, 1123 ló 20 szamar, 174 juh, 2429 sertés, külföldről érkezett 75 ló. Marhalevelet kiváltottak 4155-öt.

Böls József dr. kulturtanácsos betegápolási költségek ügyében referált, majd Papp György pénzügyigazgató terjesztette be jelentését.

Graeff Nikáz tanfelügyelő a mult hóban a polgári fiúiskolát látogatta meg, mely intézetnek az idén 50-nél több hallgatója volt, mint a mult évben. Ez a körülmény szükségessé teszi egy II. parallel osztály felállítását. Igaz, hogy a mostani épületben van egy fölsőleges tanterem, de a mai épület egy egészségügyi és pedagógiai szempontból már annyira kifogásolható, hogy egy új iskolaépület felállítása elkerülhetetlenül szükséges, amire különben már van egy határozat. Ezen határozat végrehajtása már elkerülhetetlen.

Sztankovics György államépítészeti főmérnök és Eperjessy Béla kir. ügyész jelentéseinek felolvasása után az ülés véget ért.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. jan. 11.

A német kereskedelmi szerződés és a kiegyezés kérdése teljesen háttérbe szorult. A közgazdaságnak ezek a fontos kérdései kit érdekelnek ugyan, a mikor a korteskedés kellő közepén vagyunk. De nemcsak bennünket érdekelnek a választások, a külföldi sajtó is felette érdeklődik irántuk, abból a szempontból, mennyiben változtatnak ezek a választások a helyzeten. És amíg rólunk az ellenzéki lapok azt hangoztatják, hogy az állapot akkor sem változik, addig a külföld, távolabbról szemlélve az eseményekvt, majdnem egy véleményen van, mondván, hogy egy új képviselőházzal új helyzet teremődik, még akkor is, ha a kormánypart a választáson számban nem gyarapodnék.

A többség többség marad mindenkor. A kormánynak megvolt a többsége, meg lesz a többsége, ez a mostani többség azonban bizonyos speczialis megbizatással tér be a Házba, azzal, hogy az új házszabályllyal biztosítsa a parlament munkaképességét. Szankciója van arra, hogy a lépéseket ebben az irányban megtegye, illetve a kormányt ez irányu cselekedetében támogassa. És

ez aztán más helyzetet teremt és változtat az állapotokon, bármiképp áll is sarkára az ellenzék.

* * *

Tudvalevő, hogy Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter vasárnap mondja programbeszédét itt Budapesten a Terézvárosban. Értesülésünk szerint Hieronymi Károlynak ezen a programbeszédén megjelenik nemcsak Tisza István kormányelnök, hanem a kabinet valamennyi tagja.

József főherceg betegsége.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 11.

A főherceg betegségének lefolyását mindenfelé a legnagyobb aggodalommal kísérik. Ma a fővárosba a következő táviratok érkeztek.

A Bud. Tud.-nak táviratozzák: József főherceg hogylétéről ma reggel 9 órakor kiadott orvosi jelentés így hangzik:

„Elmult éjjel meglehetősen jól aludt. Állapotában csekély javulás észlelhető. Dr. Kiszelyák.”

Egy másik távirat a következőképen hangzik:

„József főherceg életben tartásához kevés a remény. Ágya mellett viraszt családja, köztük Thurn Taxis hercegnő. Ferencz József ő felsége ma Fiuméba érkezett s nyomban a nagybeteghez hajtatott.”

A beteg állapota a budapesti hírek szerint tegnap fordult válságosra, úgy hogy minden pillanatban a katasztrófa beállítását tartották. A király Fiuméba érkezése most már egészen biztosan várható. A király aki most Mürzzuschlagban vadászik, őt napra tervezett vadászatát félbeszakította, ma reggel Bécsbe érkezett és holnap reggelre várják Fiuméba. Inkognitóban fog érkezni hogy meglátogassa a nagybeteg főherceget. A királynak tegnap és ma sürűbben küldtek táviratokat a főherceg állapotáról.

József főherceg állapotának súlyos voltát jellemzi az, hogy tegnap este a konzuli képviselők információt kértek a fiumei villában, hogy az esetleges katasztrófáról gyorsan értesíthessék kormányukat, többi közt a német konzul is. Unterauer udvari tanácsos, aki Abbáziában tartózkodik, tegnap délután átjött a Giuseppe-villába.

József főherceggel természetesen nem beszélhetett, de József Agost főherceggel egy óra hosszat társalgott Dr. Kiselják tegnap fenyoillatot vásárolt és azt szétlocsolta a betegszobában, hogy könnyebbé tegye a főherceg lélegzetvételét, akit igen heves és fojtó hurutos köhögés gyötör.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenye és táncmulatsága a Pest-szálloda nagytermében.

Január 15. A szabadkai cipészek és csizmadiák szakcsoportjának táncestélye a Szarvas vendéglőben.

Január 28. Az izralita nőegylet tánc mulatsága a Pest szálloda összes termeiben.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakegyletének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

Február 12. A szabadkai famunkások szakegyletének táncmulatsága a Szarvas vendéglőben.

— **A tanítói testület gyásza.** A szabadkai tanítótestületnek gyásza van. Haraszi Gyula, a központi elemi iskola tanítója élete delén 48 éves korában ma reggel öt órakor rövid szenvedés után elhunyt. A köztisztviselői testületben állott tanfőúr halála őszinte részvétet keltett. A temetés holnap délután lesz.

— **Uj gazdasági tudósító.** A földművelésügyi miniszter Horváth Ferenc bácsföldvári lakost Bács-Bodrogh megye óbecsei járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

— **12000 kor. a kath. egyháznak.** Piukovics József orsz. képviselőnek udvarosa, aki 37 évig volt a Piukovics család zolgálatában, a napokban meghalt. Az öreg cseléd hosszú hűséges szolgálata alatt 12000 koronát takarított meg szerény keresményéből s halála előtt tett végintézkedése értelmében egész hagyatékát a szabadkai szt. Teréz egyháznak testálta.

— **Polgármester és ujságírók.** Az aradi „F—g” írja: Institoris Kálmán polgármester a város jogügyi bizottságának tegnap délután tartott ülésén a jelen volt ujságírók felé, minden különösebb ok nélkül, a következő szavakat harsogta: Kérem ne beszéljessenek, különben kiutasítom önöket. Az ujságírók nem várt inzultusra természetesen nyomban elhagyták a termet és elhatározták, hogy sérelmükre orvoslást keresendő az ügyet a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének aradi választmányára elé terjesztik.

— **A Duna vízállása.** A földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a Duna alacsony vízállással Passautól Pozsonyig, Domborítól Bajáig és Drenkovánál apad, egyebütt emelkedik, Linznél és Komáromtól Budapestig folyik. D.-földvártól Gombosig helyenkint megszakítással áll a jég, Ujvidéktől Drenkováig zajlik, a Kazánsorosban áll a jég, Orsován zajlik. Budapesten a vízállás ma 141 cm., tegnap óta 40 cmt. aradt. A Tisza alacsony állású, M. Szigetnél zajlik, másutt áll a jég. A Dráva alacsony vízállású, Barcsnál zajlik lejjebb áll a jég. A Száva alacsony vízállású, Sziszehtől Jaszenováczig zajlik, Mitroviczánál áll a jég. A többi fojyó alacsony vízállású álló jéggel.

— **Rómes családi dráma.** Körülbelül másfél év óta ápolták a — budapesti — Erzs. bet-kórházban Havas Agoston magy. kir. erdőfelügyelő 35 éves feleségét, született Gubányi Rózát. Nagyfokú idegességben szenvedett s az orvosai gyógyíthatatlannak mondták a betegségét. Tegnap délután a kórházban lévő külön szobájában halva találták. Eleinte szívszélhűdésre gondoltak, később azonban, bár külső tünetet egyáltalában nem észleltek rajta, valószínűnek tartották, hogy az urinó megmérgezte magát. A halál okának megállapítása végett a holttestet bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe. Ma reggel aztán a Vas-utca 8. számú lakásában Havas Agoston, a férj, lett öngyilkossá. Fejbelőtte

magát és szörnyet halt. A lövések a szerencsétlen ember fejét snnyira összeroncolták, hogy az levált a törzséről. Agyvelőcafatok és csontszilánkok hevertek a holttest mellett. Három zárt levelet hagyott hátra. Kettőt Zoltán és Szilárd nevű fiainak, egyet pedig a felesége anyjának. Valószínű, hogy a felesége utáni bánatában lett öngyilkossá.

— **A halálhozó mérge.** Megirtuk annak idején, hogy Bécs Katalin cselédleány öngyilkossági szándékból szerencsikával megmérgezte magát. A szerencsétlen életunt leányzó két héttig szenvedett a köz-kórházban, míg ma délelőtt a mérge elvégezte romboló munkáját, az öngyilkos leány kiszenvedett.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Pertics Brunó 19 hónapos, Pertics Marcel 10 napos, Horváck Anna 3 hónapos, Krizsanovics Antal 17 napos, Bertus Ferencné Baacsics Johanna 24 éves, Puzics Máróné Vukovics Teréz 65 éves, Gyenes Rozália 23 napos, Tikvicki Dani 20 napos, Szécsi Antal 9 hónapos, Vidákovics M. Krisztina 20 napos, Haraszi Gyula tanító 48 éves, Kacsosvsky Teréz 10 éves. Eljegyzés: Szabó Pál—Csik Ilonával, Balogh Pál—Bolgár Etellel, Szántó Mátyás—Futó Máriával.

A háboru.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

London, jan. 11.

Mint a Reuter-ügynökségnek a Maricius-szigeti Port Louisból jelentik, ott az a hír terjedt el, hogy egy japán hajóhad van Diego Garcia szigetnél. Rosdesztyenszky tenger-nagynak 2-án tudomására jutatták, hogy a japánok előkészületeket tettek, hogy a balti hajóhad elé menjenek. Erre az oroszok figyelmüket mekkettőzték. Rosdesztyenszky egyik szárnysegéde 3-án Tamataveben jelentette egy ujságírónak, hogy a balti hajóhadnak egy hónapra lesz szüksége, hogy az Indiai Óceánt átszelje.

MULATSÁGOK.

Az iparos alkalmazottak farsangja. A szabadkai iparos munkások szakegyletűei élénk tevékenységet fejtenek ki, hogy az ideai farsangban tagjaiknak kellemes szórakozást nyújtsanak és a kellemest a hasznossal egybekötve, minél fényesebb anyagi eredményt mutathassanak fel, amelylyel az egyesületi tagok művelődésének előmozdítására könyvtáraikat gyarapíthassák. — A helybeli cipészek és csizmadiák szakcsoportja január 15-én fogja táncestélyét megtartani, a famunkások szakegylete pedig február 12-én. Mindkét mulatság a Szarvas nagyvendéglőben fég lezajlani és bizonyára nagy mértékben fognak hozzájárulni, hogy a nemes célt szolgáló egyesületnek anyagi gyarapodását előmozdítsák.

TAVIRATOK

Hock János lemondása.

Budapest, jan. 11. A IX—X. kerület független érzelmű választó polgárai körében tegnap este nagy visszhangot keltett Hock János a kerület volt képviselőjének levele, amelyet a kerület disszidensek vezéréhez, dr. Hecht Ernőhöz intézett, amelyben

tudomására hozza, hogy a IX—X. kerület jelöltségét nem fogadja el. Hock János lemondásának híre gyorsan terjedt el a késő esti órákban. A Ferencz városi Polgári Körben, ahol Plósz Sándor tartotta nagyszabású programbeszédét, elsőnek jött Hock János lemondásának kire. A kerület szabadalvüparti tagjai körében igen nagy lelkesedéssel fogadták a hírt. Mint értesülünk, a IX—X. kerület szövetkezett ellenzék a lemondott Hock János helyett Zseni Józsefet lépteti fel Plósz Sándor miniszterrel szemben.

Nagy sziklaomlás.

Budapest, jan. 11. Dowerből táviratozzák: A Margit-öböl közelében egy óriási sziklatömb a tengerbe zuhant. Ez volt a legnagyobb sziklaomlás, amely ötven év óta előfordult.

Orosz zsidók özönlése Amerikába.

Budapest, jan. 11. Londonból táviratozzák: A Reuter-ügynökség jelenti New-Yorkból: Az utolsó öt hónapban 75.560 orosz zsidó érkezett New-Yorkba. A bevándorlási törvények szigorú alkalmazása okozta, hogy a bevándorlók közül nagyon sokat visszaküldtek, mert idegen támogatással érkeztek. E visszautasításra vonatkozólag jelentést terjesztenek a kongresszus elé, hogy a további tömeges bevándorlást megakadályozzák.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Esküdtek kisorsolása. A szabadkai esküdttörvényszék 1905. évi ülészakára rendes és helyettes esküdteknek kisorsoltattak: Rendes esküdtek: Kunetz Ignátz, dr. Vojnics Gyula, Löw Simon, Mednyánszki Szávó, Thurzó Pál, Varga Károly, Kunszabó Lajos, dr. Demidor Imre, dr. Kráhl Lipót, Róth Ármán, Sugár Béla, dr. Manojlovics Vladiszláv, Keller István, dr. Fischer Jákó, Angeli Henrik, Braun Illés, Szigethy József, Jandek Mátyás, dr. Blau Lajos, Létmányi Miklós, Rómits Pál, Gugánovics Máté, Sztantics Iván, Lendvai Mihály, Kádár György, Boholy Imre, Terzin József, Piller György, Prokesch Ignác, Pércsics Péter. Helyettes esküdtek: Kóhn Mór, Massa Antal, Reiter Károly, Krmpotics Imre, Koncz András, Rudits István, Osztrogonác Péter, Kádár Elek, Lovas Mátyás, Letovác Dezső.

Az anyagyilkos ítélete. A kir. törvényszék büntető tanácsa hétfőn fogja Mészáros Csiba József előtt, akit anyagyilkosság miatt a helybeli törvényszék halálra ítelt, a m. kir. Kuria ítéletét kihirdetni, amely szerint a halálos ítélet tizenöt évi fegyházra lett megváltoztatva. Az ítélet kihirdetése utáni napokban egyik országos fegyintézetbe fogják szállítani a fiatal bűnöst.

Betörés pálinkáért. Tóth György és Palóc János (nagy) zentai közveszélyes verekedők szeptemberben beállítottak Klein Bernát szatócsüzletébe és pálinkát kértek. A szatócs, aki jól ismerte embereit, csak hogy lerázza őket nyakáról, adott is nekik 3—4 pohárral, de ahelyett, hogy fizettek volna, követelőzni kezdtek, hogy a boltos többször még a poharakba. Miután Klein látta, hogy nem szabadulhat tőlük, kihelyeztette őket az üzletből és a boltajtót bezárta. Az erőszakos látogatók erre feszítő vasakkal tértek vissza és felnyitva az ajtót, a helyiségben mindent összedobáltak és törni kezdtek, és csak

úgy lehetett őket eltávolítani, hogy agyonlövessel fenyegették őket. A helybeli kir. törvényszék ma a két erőszakos szeszfogyasztót 14—14 napi elzárásra ítélte magánlaksértés vétsége miatt.

Büntető főtárgyalások. A büntető törvényszék pénteken a következő bűnügyeket fogja tárgyalni: Páncsics Illés és társa halált okozó súlyos testi sértés. Sefcsics Tamás súlyos testi sértés büntetése és Tóth Pál József gondatlanságból okozott súlyos testi sértés.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön: Tavasz, operette.
Pénteken: A vasgyáros szimfónia.
Szombaton: Fecskefészek, eredeti operette (ujdonság).
Vasárnap délután: Arany kakas, vigjáték, este: Fecskefészek.
Hétfőn: A löcsei fehér asszony, eredeti szimfónia (ujdonság).

**Néhai Piros Jozsi
Orchesterhegedűje
eladó.**

Nyilttér. *)

Orvosi lelkiismeretlenség.

A »Bácsmegyei Napló« f. é. 8-ik számában megjelent dr. Patek Jenő nyilatkozatára a következőket jegyezzük meg:

1. Aljas rágalomnak, hazugságnak, műveletlenségnek nevezi azt, hogy őt lelkiismeretlenséggel vádolják. Hisz valótlanosságokkal telt nyilatkozatából világosan kitűnik, hogy ő a beteget nem vette alapos vizsgálat alá, hanem egy látható könnyű bajt constatált. Pedig mint speciálista, s állítólag nagy praksisu orvosnak tudnia kellett volna, hogy a megállapított könnyű betegség oly természetű, mely súlyos complicatiókat idézhet elő. Tehát még az esetben is — ha csak az általa jelzett baja miatt is jelentkezett nála — kötelessége lett volna a lelkiismeretes megvizsgálás. Ugy-e igaz orvos ur? Az amit cikkünkben elmondunk, száraz tény és valóság, melynek valódiságát nyugodt lélekkel közöltük, nyugodt lelkiismerettel mondjuk el bárki előtt és bárhol. S midőn dr. Patek úr ezeket hazugságnak, rágalomnak nevezi, tudja meg, hogy ezen kifejezéseinek szenyje őt éri. S midőn bennünket rágalmozóknak hazugságnak nevez, ő hazudik és ő rágalmoz. Az ő műveltségére vonatkozólag pedig megjegyezzük, miszerint köztudomású tény az, hogy pácienseivel szemben oly goromba és udvariatlan, hogy félnek hozzá menni. Különben is, hogy ha ő az ő eljárásának megbirálása által sértve érzi magát, ne méteres gorombaságokkal és sértegetésekkel, a mi ellen ugyan van orvosság, iparkodjék az ő nagy hírnevét védeni a nagyközönség előtt.

Van annak egy más módja is, melyet az orvos ur is bizonytal tudni fog és ez uton vegyen elégtételt az ő rágalmozóin és műveletlen támadóin.

A megboldogult barátai

*)E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

REGÉNY CSARNOK. A SÖTÉT TITOK.

17.
Másnap már korán reggel kint volt Róbert a pályaudvaron. Mikor megpillantotta Henriket, aki kezében utibőröndjével érkezett az állomásra, azonnal a táviró hivatalba sietett, hogy Grevy vizsgálóbíró Normann Henry megérkezéséről értesítse.

„Normann Henry, így szólt a távirat, Rochford John gyilkosa a gyorsvonattal, mely 9 órakor Doverből Londonba indul, Londonba érkezik. Fialat ember, magas termettel, barna hajzattal, szürke utruhában, barna bőröndöt visz magával.“

Mikor a beszállásra megadták a jelt, Róbert Henryvel egy szakaszba ült. Minden határozottsága mellett is titkos borzongás futott végig a tagjain, mikor amellé az ember mellé ült, akit gyilkosnak tartott.

Henry, akinek a természete a könnyelműség felé hajlott, a szomorúság legkisebb jelét sem árulta el, pedig az előző napon, Rochford John halálhírének hallatára, egész valója bánatot tükrözött vissza. Az ismeretlen ember jelenléte sem zavarta; könnyedén megemelte a kalapját és meglehetősen hanyagul köszöntött. Az utazás közben Róbert aggodalmasan figyelte meg Henryt, aki gondtalan alvásba merült.

Mikor a londoni pályaudvarba berobogott a vonat, Róbert négy polgári ruhába öltözött férfit vett észre, akik a kocsihoz közeledtek. Alig nyitották ki az ajtót, az egyik férfi a kocsihoz lépő Henryhez lépett.

— Bocsásson meg, szólt hozzá, ön Normann Henry?

— Igen, Normann Henry. Miben lehetek szolgálatára? volt a felelet.

— A törvény nevében, kiáltott föl a férfi, megfogva Henry vállait, ön foglyom.

Henry meglepődve dörgölte a szeméit, s azután hanyag modorával kérde:

— Mit mondott, uram?

— Ön gyilkossággal van vádolva és a törvény nevében foglyom.

Alig mondta ki ezeket a szavakat, Henry a négy rendőrt már is az ütések egész záporával fogadta. Ütötte, rugdalta őket.

— Én, gyilkos? Várjatok csak, gazemberek! ordított és a rátörő

rendőröket erőszakkal akarta maga mellől eltávolítani. De az előrohán vasuti hivatalnokok segélyével csakhamar legyűrték és megbilincseltek. Még így sem nyugodott meg a sorában. Haragjának szitkokkal, káromkodással, a rendőrök ellen szórt fenyegetésekkel adott kifejezést.

Drury Róbert, aki a jelenetet esdálkozva szemlélte, azt a kérdést vetette föl magában, vajjon nem elhamarkodva, könnyelműen cselekedett-e? Hiszen Henry látszólag alig nyugtalanította az egész eset.

A rendőrségnél Henryt magánzárkába csukták, mert most már mindenki meg volt győződve, hogy benne fogták el Rochford John gyilkosát.

Grevy hamar megjelent. Néhány fontos ügy elintézése után maga elé vezettette Henryt. Négy rendőr kíséerte, azt gondolva, hogy így majd jobban hatnak reá.

— Ön bizonyára a vizsgálóbíró ur? kiáltott vidáman Grévy felé.

— Várjon, míg kérdezem, volt a szigorú felelet. A neve?

— Norman Henry, harminc éves, a Guy Bennét kereskedelmi ház indiai utazója. Mit még?

— Az a gyanu, hogy ön gyilkolta meg Rochford John.

— És hogyan támadt ez a gyanu?

Folyt. köv.

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

HIRDETÉSEK

felvételnek Kladek és Hamburgernál

Schicht-Szappan

„Kulcs“

VAGY

JOGGYOI

legjobb, legkíméletesebb s emésztőre legelőször szappan. — Minden kéros alkatrészekből mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Mindenki vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbjá 1 kr levél papírok, emlék könyvek bámulatos olesón az Antikváriumban Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében. Kölcsonkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetek és eladatnak.

Egyetemi hallgató hármily irodai foglalkozást esetleg középiskolai tanulónak órákat ad. Ozim a kiadóhivatalban.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okl. szülész, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába (csirke piac) helyezte át

Gazdaasszonyi esetleg egy keresztény családnál gyermekek mellé állást keres egy jobb családból való asszony. Feltételei szerények, inkább jó bánásmódot kíván.

Butorozott szoba a Széchenyi téren kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Kéttős könyvtelben és levelezésben jártas fiatal ember állást változtatni óhajt. Cim a kiadóban.

Nemzeti nagy szálloda

megnyílt!

A Nemzeti nagy szálloda

tulajdonosa a szállodát a legkényesebb és a legmodernebb igényeknek megfelelően egészen újonnan rendezte be. Izlés, kényelem szeretettel párosult a berendezésnél.

A szállodának a legkitünőbb konyhája és kávéháza van.

Szabadkának és vidékének közönsége, az utasok minden kívánsága a legpontosabb kielégítést nyer.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Halbrohr Adolf,

a Nemzeti nagy szálloda tulajdonosa.

Egyesületi elnökök és rendezők figyelmébe! A legszébb bál meghívók, táncrendek és falragaszok a egjutányosabb árban készülnek lapunk könyvnyomdájában.